

4 alternatieven voor vanggewasverplichting en lagere bemestingsnormen

nieuws

Landbouwers kunnen ook in 2021 equivalente maatregelen toepassen als alternatief voor de gebiedsgerichte maatregelen in gebiedstype 2 en 3. Ze kunnen kiezen voor niet-nitraatgevoelige teelten als hoofdteelt, wintergranen na nitraatgevoelige hoofdteelt, inzaai onbeteelde stroken of afvoer oogstresten.

🕒 19 FEBRUARI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 22 FEBRUARI 2021 8:58

Lees meer over:
mest

Wat zijn equivalente maatregelen?

Landbouwers moeten in uitvoering van MAP 6 op percelen in gebiedstype 2 en 3 een aantal maatregelen toepassen om de waterkwaliteit te verbeteren. Voor het verplicht inzaaien van vanggewassen en het toepassen van verstrengde bemestingsnormen kunnen ze equivalente maatregelen inzetten.

Nieuw is dat aan de equivalente maatregelen een gewicht toegekend wordt, afhankelijk van de mate waarin ze stikstofverliezen beperken. De totale gerealiseerde reductie van de stikstofverliezen via de equivalente maatregelen moet even groot zijn als via het toepassen van de gebiedsgerichte maatregelen in gebiedstype 2 en 3.

1. Niet-nitraatgevoelige teelten als hoofdteelt

Niet-nitraatgevoelige teelten, zoals graangewassen, bieten, vlas, tijdelijk grasland of spruitkool, nemen efficiënt stikstof op en laten globaal lage nitraatresiduwaarden opmeten in het bodemprofiel. In de [teelttabel](#) vind je de volledige lijst van de niet-nitraatgevoelige teelten.

Een bedrijf dat voor deze equivalente maatregel kiest, is volledig vrijgesteld van zowel de verstrengde bemestingsnormen als van de vanggewasverplichting in de gebiedstypes 2 en 3. Deze maatregel kan niet gecombineerd worden met andere equivalente maatregelen of met de beheerovereenkomst waterkwaliteit.

2. Wintergraan na een nitraatgevoelige hoofdteelt

Het telen van wintergraan heeft verschillende milieu- en landbouwkundige voordelen. Die equivalente maatregel kan ingezet worden als alternatief voor de vanggewasverplichting in gebiedstype 2 en 3. In de teelttabel staat de volledige indeling van de nitraat- en niet-nitraatgevoelige teelten.

Als een landbouwbedrijf kiest voor deze equivalente maatregel, moet het na het telen van een nitraatgevoelige hoofdteelt, uiterlijk 15 november 2021 wintergraan inzaaien en aanhouden als hoofdteelt in 2022.

3. Inzaai onbeteelde stroken

Bij bepaalde teelten worden stroken, bijvoorbeeld als vrije werkgang of wendakker, onbeteeld gelaten. Door op percelen met een hoofdteelt groenten van groep 1 of 2, sierteelt of boomkweek, die stroken in te zaaien met vanggewassen, wordt een alternatief aangeboden voor de vanggewasverplichting in gebiedstype 2 en 3.

Percelen of delen van percelen die omwille van andere bepalingen (bv. decreet integraal waterbeleid, Mestdecreet, beheerovereenkomsten, randvoorwaarden erosiebestrijding, ...) niet mogen bemest worden, kunnen niet in deze equivalente maatregel opgenomen worden.

4. Afvoer oogstresten

Als landbouwers stikstofrijke oogstresten van het veld verwijderen, vermijden ze dat tijdens de najaars- of winterperiode stikstof vrijkomt uit de oogstresten en uitspoelt. De afvoer van oogstresten op percelen die na 15 september geoogst worden, kan als equivalente maatregel voor de vanggewasverplichting in gebiedstype 2 en 3 toegepast worden.

Hoge boetes bij niet-naleving

Aan de equivalente maatregelen zijn verschillende strengere voorwaarden verbonden. Bij het niet-naleven hiervan kunnen enerzijds boetes opgelegd worden, anderzijds kan de landbouwer het recht verliezen om het volgende jaar een equivalente maatregel toe te passen.

Concreet betekent dit:

- Bij het niet realiseren van het doelareaal vanggewassen via equivalente maatregelen wordt een administratieve geldboete opgelegd van **1000 euro vermenigvuldigd met het volledige doelareaal**. Zelfs als een deel van het doelareaal werd gerealiseerd, wordt de boete toch vermenigvuldigd met het totale doelareaal. Percelen waarop de voorwaarden van de equivalente maatregel niet werden nageleefd, tellen niet mee voor het gerealiseerde areaal.
- Bij het niet naleven van de bepalingen van de equivalente maatregel 'niet-nitraatgevoelige hoofdteelten op 80 procent van het bouwland' (met uitzondering van de verplichte nitraatresidubepaling), wordt een boete opgelegd van 5 euro/kg werkzame N die teveel werd opgebracht in het kader van de gebiedsgerichte maatregel bemestingsvermindering.

- Als op de aangeduide percelen niet aan alle voorwaarden van de equivalente maatregel werd voldaan, kan de landbouwer het volgende jaar geen equivalente maatregel aanvragen. Dat geldt ook als bij de nitraatresidubepaling van de equivalente maatregel 'niet-nitraatgevoelige hoofdteelten op 80 procent van het bouwland' de eerste drempelwaarde overschreden wordt.

Het is dus mogelijk dat de landbouwer op perceelsniveau niet voldeed aan de voorwaarden en daardoor in het volgende jaar geen equivalente maatregelen kan toepassen, terwijl hij toch zijn doelareaal realiseerde en dus geen boete kreeg. Omgekeerd geldt dat als de landbouwer aan alle voorwaarden op de aangeduide percelen voldeed, hij het volgende jaar opnieuw een equivalente maatregel kan aanvragen. Zelfs als hij zijn doelareaal niet kon realiseren met de equivalente maatregel en dus een boete kreeg.

Alle info over de equivalente maatregelen (voorwaarden, aanvraag, deadlines, specificaties etc.) vind je terug [op de website van de VLM](#).

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra